

IVÁNCI KÖZÖS
ÖNKORMÁNYZATI HIVATAL

ÉRKEZETT: 2019.04.08

LETTELEZÉS SZÁM: 1657/131-4

ELOIRATSZÁM:

ELŐADÓ:

*A Zalamenti és Őrségi
Szociális Alapszolgáltatási Intézmény
Család – és Gyermejkölési Szolgálatának
szakmai beszámolója*

2018. év

*Készítette: Baksi-Molnár Melitta
családsegítő*

Felsőmarác

A beszámoló a 149/1997. (IX.10.) Kormányrendelet 10. számú mellékletében meghatározott tartalmi követelmények szerint készült, mely megfelel a helyi önkormányzatok számára a 1997. évi XXXI. törvény 96.§ (6) bekezdésében előírt átfogó értékelés elkészítéséhez.

I. Személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti szolgáltatás

Család – és Gyermekjóléti szolgáltatás

Az önkormányzat kötelező feladatainak sorába tartozik a gyermekvédelem helyi ellátórendszerének kiépítése és működtetése. A gyermekvédelmi rendszer egyik meghatározó eleme a gyermekjóléti alapellátás, mely hatékony működése esetén kiemelten szolgálja a prevenciót, elősegítve ezzel az 1997. évi XXXI. törvény (gyermekvédelmi törvény) alapelveinek és céljainak megvalósulását.

A gyermekek és családok kiemelt támogatása érdekében a 2016. évtől átstrukturálódott az eddigi alapszolgáltatási rendszer és integrált szervezeti egységek gondoskodnak a családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatások együttes biztosításáról. Két új intézményi forma jött létre: a család- és gyermekjóléti szolgálat, valamint a család- és gyermekjóléti központ.

2016. januárjától a családsegítés csak gyermekjóléti szolgáltatással integráltan egy szervezeti és szakmai egységben működhet település szinten a család- és gyermekjóléti szolgálat, járási szinten pedig család- és gyermekjóléti központ keretében. Az integrációból fakadó feladatok ellátása rendszeren belüli erőforrás átcsoportosításával történik. Az „új intézmények” által ellátandó családsegítés feladatait továbbra is a Szt., a gyermekjóléti szolgálat és központ feladatait, pedig a gyermekvédelemről és gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény tartalmazza.

2016. jan. 1-vel névváltozás történt. Az intézmény új megnevezése: **Zalamenti és Őrségi Szociális Alapszolgáltatási Intézmény Család- és Gyermekjóléti Szolgálata.**

Az intézmény feladatköre az általános segítő feladatok biztosítása:- fogadó órák, családlátogatások, - prevenciók programok és közösségi tevékenységekben való részvétel.

A járási székhelyű Család- és Gyermekjóléti Központok, melynek munkatársai hatóság közeli feladatokat látnak el, hozzájuk tartoznak az utógondozásban, védelemben, nevelésben lévő gyermekek.

Család- és Gyermekjóléti Szolgálat

A család- és gyermekjóléti szolgálatot minden települési önkormányzatnak kötelezően biztosítani kell a szociális, mentálhigiénés problémákkal küzdő vagy egyéb krízishelyzet megoldásához segítséget igénylő gyermekek, egyének, családok számára.

Családsegítés keretében biztosítani kell: szociális, életvezetési, mentálhigiénés tanácsadást, családgondozást, a veszélyeztetettséget észlelő jelzőrendszer működtetését, közösségfejlesztő, egyéni, csoportos terápiás programokat és szolgáltatásokat. A gyermekjóléti szolgáltatás a gyermek érdekeit védő speciális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését.

A Gyermekjóléti Szolgálat szervezeti kerete:

A Zalamenti és Őrségi Önkormányzatok Szociális és Gyermekjóléti Társulásának fenntartásában 2013. július 1-től megalakult a Zalamenti és Őrségi Szociális Alapszolgáltatási Intézmény, melyen belül önálló szakmai egységként működik a család - és gyermekjóléti szolgáltatás.

II. A Család – és Gyermekjóléti szolgáltatás biztosításának módja

A Család – és Gyermekjóléti Szolgálat adatai

A Zalamenti és Órségi Szociális Alapszolgáltatási Intézmény Család - és Gyermekjóléti Szolgálata, társulási keretek között látja el a gyermekjóléti szolgáltatást Felsőmarác településen.

Székhely iroda:

8999 Zalalövő, Kossuth út. 4. tel./fax: 92/371-029. zalamentiszoc@gmail.com,
zalamentigyj@gmail.com

Órségi iroda:

9941 Óriszentpéter, Városszer 23.

Bagodi iroda:

8992 Bagod, Sport u. 2.

Fogadóórák rendje:

Település	Rendszeresség	Helyiség	Időpont
Óriszentpéter	hetente	Polgármesteri Hivatal	kedd 8 ⁰⁰ -16 ⁰⁰
Szatta	kétheti	Polgármesteri Hivatal	páros hét hétfő 15 ⁰⁰ -16 ⁰⁰
Ivác	kétheti	Polgármesteri Hivatal	páros hét hétfő 11 ⁰⁰ -12 ⁰⁰
Ispánk	kétheti	Polgármesteri Hivatal	páros hét hétfő 14 ⁰⁰ -15 ⁰⁰
Hegyhátszentmárton	kétheti	Polgármesteri Hivatal	páros hét hétfő 11 ⁰⁰ -12 ⁰⁰
Felsőmarác	kétheti	Polgármesteri Hivatal	páros hét hétfő 12 ⁰⁰ -13 ⁰⁰
Szalafő	kétheti	Polgármesteri Hivatal	páros hét szerda 10 ⁰⁰ -11 ⁰⁰

A családsegítő ellátási területének települései:

Jelenlegi ellátási körzet: **Óriszentpéter, Szatta, Ivác, Ispánk, Hegyhátszentmárton, Felsőmarác, Szalafő**

Személyi feltételek:

A szolgálat dolgozóinak képesítési- és létszámnormatíváját a 15/1998. évi NM. rendelet tartalmazza. A rendeletben meghatározott személyi feltételek biztosítottak.

A családsegítő felsőfokú mentálhigiénés, szociális végzettséggel rendelkeznek, ami megfelel a törvényi előírásoknak.

Az alkalmazottak feletti munkáltatói jogokat a Zalamenti és Órségi Szociális Alapszolgáltatási Intézmény intézményvezetője gyakorolja. A családsegítők munkáját egy fő szakmai vezető irányította, aki konkrét gyermekjóléti feladatok ellátása mellett szakmai irányítási, szervezési feladatokat látott el.

Munkafeltételek:

A családsegítő a helyi, szokásos módon meghirdetésre kerülő fogadóórákat az önkormányzatok által rendelkezésre bocsátott épületekben, helyszíneken tartja. A családsegítő az őrszentpéteri irodában személyesen is megtalálható volt, munkája során ezen irodát használta. A fogadóórákon, családlátogatásokon biztosítottak az ügyfelekkel folytatott zavartalan beszélgetések feltételei.

Az irodában a szolgáltatás működéséhez szükséges tárgyi feltételek adottak. Az irodában számítógép, nyomtató, mobiltelefon és internet hozzáférés is segíti a munkát, illetve zárható iratszekrényrel felszerelt. A családsegítő saját tulajdonú személygépkocsival rendelkezik. A családlátogatások gyalogosan, illetőleg autóval történnek.

III. A Család – és Gyermekjóléti szolgáltatás szakmai tevékenysége

A szolgáltatás célja, feladata:

A Zalamenti és Őrségi Szociális Alapszolgáltatási Intézmény a család –és gyermekjóléti szolgálatot a többször módosított Gyermek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény és a többször módosított 1993. évi III. tv. a szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról valamint a kapcsolódó jogszabályok alapján 5 közös önkormányzati hivatal területén látja el feladatait.

- A család- és gyermekjóléti szolgálat biztosítja a személyes gondoskodás keretébe tartozó család- és gyermekjóléti alapellátást.
- A családsegítés a szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtott szolgáltatás.
- A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését.

A család- és gyermekjóléti szolgáltatás feladata

Családsegítés a gyermekjóléti szolgáltatással egy szolgáltató - a család- és gyermekjóléti szolgálat - keretében működtethető.

Az ellátandó célcsoportot elsősorban a hátrányos és veszélyeztetett helyzetű gyermekek és családjaik alkotják.

Gyakorlati kötelezettségek

A szolgáltatás nyújtásának helyszínén a Szolgálat feltünteti a szolgáltató nevét, nyitvatartási idejét, valamint a készenléti szolgálat telefonszámát.

A családsegítők részére biztosítva van

- hogy, heti munkaidő keretük felét kötetlen munkaidő-beosztásban, a segítő munkával, valamint helyszíni adatgyűjtéssel töltsék
- biztosítva van a tömegközlekedés vagy saját gépkocsi használatának költsége illetve a közlekedési eszköz igénybevétele
- szupervízió
- esetmegbeszélő csoportok
- személyes biztonságát szolgáló eszköz

Jelzőrendszer működtetése terén a Szolgálat:

- A jelzésre köteles szerveket felhívja jelzési kötelezettségük írásban – krízishelyzet esetén utólagosan – történő teljesítésére
- Tájékoztatást nyújt a veszélyeztetettség jelzésének lehetőségéről
- Fogadja a jelzéseket, felkeresi az érintett személyeket, tájékoztatást ad
- Intézkedést tesz a veszélyeztetettség megszüntetésére
- Az intézkedés tényéről tájékoztatja a jelzést tevőt (kivéve zárt adatkezelés)
- Heti rendszerességgel jelentést készít a család- és gyermekjóléti központ felé a jelzésekről és a megtett intézkedésekről
- Esetmegbeszélést szervez, arról feljegyzést készít
- Éves szakmai tanácskozást tart (02.28.-ig) és éves jelzőrendszeri intézkedési tervet készít (03.31.-ig)
- Kapcsolatot tart az Országos Kríziskezelő és Információs Telefonszolgálattal (kapcsolati erőszak és emberkereskedelem áldozatainak segítése érdekében)
- Kijelöli a települési jelzőrendszeri felelőst
-

Rendszeres esetmegbeszélések biztosítása is feladata a Szolgálatnak:

- egy gyermek vagy család ügyében tartott esetkonferencia az érintettek, a szakemberek és a járási jelzőrendszeri tanácsadó részvételével
- jelzőrendszer tagjainak képviselőivel előre meghatározott témakörben, évente min. 6 alkalommal szakmaközi megbeszélés keretében

Kapcsolattartás a család- és gyermekjóléti központtal:

A Központ hatáskörébe tartozó vagy szakmai támogatást igénylő eset kapcsán haladéktalanul megkeresi a szolgálat a központot

A szolgálat tevékenységei:

- tájékoztat (szülőt, gyermeket jogokról, támogatásokról, ellátásokról) válsághelyzetben lévő várandós anyát (őt és a magzatot megillető jogokról, támogatásokról, ellátásokról), gyermekét vállalni nem tudó várandós anyát az örökbefogadás lehetőségéről), örökbefogadó szülőt (az utánpótlásról) szociális és egyéb információs adatokat gyűjt
- A szociális segítő munka keretében
  - a családban lévő működési zavarok ellensúlyozásában, a családban élő gyermekek gondozásában, ellátásának megszervezésében segítséget nyújt
  - erőforrásokat mozgósít, szolgáltatásokat ajánl fel a probléma megoldásának érdekében
  - koordinál az érintett szakemberek között
  - értékeli (esetkezelés eredményessége)
  - válsághelyzetben lévő várandós anya problémáinak kezelésében közreműködik
    1. az ellátásokhoz való hozzájutás érdekében
- figyelemmel kíséri
- segítséget nyújt
- válsághelyzetben lévő várandós anyát segíti a támogatásokhoz, az ellátásokhoz, szükség esetén a családok átmeneti otthonához való hozzájutásban
- segíti a gyermeket és családját az átmeneti gondozáshoz való hozzájutásban, majd segíti a gyermek mielőbbi hazakerülését

2. A családban jelentkező nevelési problémák és hiányosságok enyhítése céljából
  - szabadidős és közösségi programokat szervez és kezdeményezi ezek megszervezését
3. Hivatalos ügyek intézése körében
  - segítséget nyújt
  - tájékoztatást nyújt
  - környeztanulmányt készít
  - tájékoztatást nyújt az örökbefogadott gyermek fejlődéséről, körülményeiről
4. gyermeket fenyegető közvetlen és súlyos veszély esetén a központ értesítése mellett közvetlenül tesz javaslatot hatósági intézkedésre
5. Közreműködik az egyéni gondozási-nevelési terv elkészítésében, a szociális segítőmunkában

Az ellátás igénybevételének módja (Dokumentációs rend, eljárási rend)

Az Intézmény szolgáltatásait igénybevevők az első kapcsolatfelvétel alkalmával tájékoztatást kapnak a biztosított szolgáltatás tartalmáról, az ügyfél jogairól és az együttműködés lehetőségeiről. A szolgáltatás keretében, a vonatkozó jogszabályok figyelembevételével a tájékoztatás kiterjed az alábbiakra,

- az önkéntes igénybevételről, a nem megfelelő együttműködés jogkövetkezményeiről,
- az igénybe vehető szolgáltatásokról, valamint azok tartalmáról,
- az intézmény házirendjéről,
- az irat betekintési jog gyakorlásáról,
- a panaszjog gyakorlásának módjáról,
- az intézmény által vezetett rá vonatkozó nyilvántartásokról, adatokról, így a „Gyermekeink Védelmében” elnevezésű adatlap rendszerről (gyermekjóléti szolgáltatás esetén), és a Központi Elektronikus Nyilvántartási Rendszerről – erről nyilatkozatot írnak alá.
- A család –és gyermekjóléti szolgáltatás ingyenes.

A szolgálat főbb munkaformái:

A Szolgálat feladata a szociális és mentálhigiénés problémák miatt veszélyeztetett, illetve krízishelyzetbe került személyek, családok életvezetési képességének, az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, valamint a krízishelyzet megszüntetésének elősegítése. Tevékenységi körébe tartozik a családi kohézió erősítése, a megküzdő képesség, a problémamegoldó készség kialakítása és fejlesztése a kliensekben, az egyének, családok és társintézmények természetes és mesterséges erőforrásainak mobilizálása, az önerő bevonása a segítő kapcsolatba, valamint fokozott preventív munka a gyermek-, ifjúság-, és családvédelem területén. Az általa végzett szociális munka a helyi társadalompolitika és szociálpolitika elvi állásfoglalásainak, koncepcióinak gyakorlati megvalósítása kell, hogy legyen.

A gyermekjóléti szolgálat az ellátási területén ténylegesen tartózkodó gyermekek ügyében köteles a szükséges segítséget megadni, intézkedéseket kezdeményezni. A családgondozás a veszélyeztetettség kialakulásának megelőzésére, annak megszüntetésére vonatkozik, a gyermek családban történő nevelkedését, a gyermek érdekeit mindenekelőtt előtérbe helyezve. Az esetek elosztása területi felosztás szerint működik a vezető családsegítő egyetértésével.

Az esetmunka, csoport- és közösségi munka során a problémamegoldásra és változásra kell összpontosítani. A szociális szakemberek a változás előmozdítói, mind a társadalomban, mind az egyén, a család és a szűkebb közösségek életében.

Jogvédelem:

Az ellátottak panasszal fordulhatnak szóban és írásban az intézményvezetőhöz. Az intézményvezető 15 napon belül köteles írásban értesíteni a panasz kivizsgálásának eredményéről. Amennyiben az intézményvezető határidőn belül nem intézkedik, vagy a panasztevő az intézkedéssel nem ért egyet, 8 napon belül az Intézmény fenntartójához, valamint a gyermekjogi képviselőhöz fordulhat jogorvoslatért.

- Az ellátást igénybe vevőnek joga van a szociális helyzetére, egészségi és mentális állapotára való tekintettel egyéni szükségletei, speciális helyzete vagy állapota alapján a szolgáltatás igénybevételére, az egyenlő bánásmódra, vallási és etnikai hovatartozásra való tekintet nélkül.
- Az intézmény az általa végzett szolgáltatást oly módon végzi, hogy figyelemmel van az ellátottat megillető alkotmányos jogok tiszteletben tartására, különösen az élethez, emberi méltósághoz, testi épséghez, a testi – lelki egészséghez való jogra
- Az ellátottat megilleti személyes adatainak védelme, valamint a magánéletével kapcsolatos titoktartás.

Szolgáltatást végzők jogai:

- a Munkaköri leírás tartalmazza a szociális szolgáltatást végzők jogait és kötelességeit
- biztosítani kell mindenki számára a munkavégzéshez kapcsolódó megbecsülést, tiszteletben kell tartani emberi méltóságukat és személyiségi jogaikat, el kell ismerni munkájukat, valamint megfelelő munkavégzési körülményeket kell biztosítani.
- a családsegítő közfeladatot ellátó személynek minősül.
- jogsérelem esetén panasszal fordulhatnak az intézményvezetőhöz

Szakmai kapcsolatok:

Részben a gyermekvédelmi törvény előírásainak, részben pedig a szociális segítő munka hatékonyabbá tételének érdekében fontosnak tartja a Szolgálat, hogy együttműködjön, és megfelelő kapcsolatot alakítson ki a gyermekvédelmi és egyéb intézmények munkatársaival.

A Család – és Gyermekjóléti Szolgálat intézményi kapcsolatai:

- Polgármesterek
- Járási Gyermekjóléti Központ
- Jegyzők
- Egészségügyi és Szociális Bizottságok
- Védőnői szolgálat
- Gyermekorvosok
- Házi orvosok
- Közoktatási, nevelési intézmények
- Helyi társadalmi és civil szervezetek
- Egyházak
- Rendőrség
- Gyámhivatalok
- Zala Megyei és Vas Megyei Kormányhivatalok
- Gyermekvédelmi Szakszolgálatok
- Pártfogó felügyelői szolgálatok

IV. A Család – és Gyermekjóléti Szolgáltatás működésének tapasztalatai

Az ellátandó célcsoportot elsősorban a hátrányos és veszélyeztetett helyzetű gyermekek és családjaik alkotják.

Jellemző problématerületek a szolgálatot felkeresők körében:

- **Megélhetési problémák**

A jövedelem nélküliség, az alacsony jövedelem veszélyezteti a létfenntartást. Következménye a hátralékok megjelenése, a különböző fizetési kötelezettségek halasztása, az alapvető szükségletek kielégítésének labilitása. Szorosan összefügg a probléma a foglalkoztatási helyzettel, a megoldást nehezíti az érintettek egészségügyi és mentális állapota.

- **Foglalkoztatással, munkavégzéssel kapcsolatos problémák**

Munkahely elvesztése, munkaügyi problémák, elhelyezkedési nehézségek. A munkaerő- piaci elvárásokhoz nem illeszkedő egyéni tudás, végzettség, mobilitás. Munkaadói oldalról hátrányos megkülönböztetés (nem, származás, életkor, gyerekszám).

- **Lakhatással kapcsolatos problémák**

Lakásfenntartási adósságok, lakás-karbantartási gondok. A problématerület szorosan összefügg az alacsony jövedelmi helyzettel. Növekszik azon lakosok száma, akiknél a lakhatás feltételek minimális szinten biztosítottak

- **Kapcsolati problémák – mentálhigiénés problémák**

A családon belüli és egyéb konfliktusok, és az elmagányosodás. Ezen problémák kommunikációs zavarokat, az erőszak megjelenését, bántalmazást, gyermeknevelési problémákat okozhatnak. Következményeként megjelennek a beilleszkedési zavarok, konfliktusok.

Alapellátásban történő gondozás: Önkéntesen igénybe vehető szolgáltatási forma, melyet azért vesz igénybe a lakosság, mert ismerik a szolgáltató tevékenységet, vagy jelzés esetén felvéve a családdal a kapcsolatot, a családsegítő felkínálja a szolgáltatást. Közös feladatvállaláson alapuló kontaktus.

Védelemben vétel: Jogszabályban nevesített felmerülő problémák esetén / együttműködés hiányában a gyermekjóléti központ gyámhatóság felé tett javaslata alapján létrejövő gondozás. A gyámhatóság határozatban történő kötelezése a családgondozásra, a szolgáltatás igénybevételére, a szolgálattal, központtal való együttműködésre.

Esetkezelés: Az esetkezelések során a Szolgálat felé jelzőrendszerből érkező jelzések kezelése. Eseti ellátottak alatt azokat a gyermekjóléti ellátást, szolgáltatást igénybe vevőket kell érteni, akik nem állnak gondozás alatt, de segítségük szakmai munkavégzést igényel. Esetnaplóban vagy forgalmi naplóban tartjuk őket nyilván.

Ellátotti létszám:

Település szerinti megoszlás:

Igénybevétel módja	Nem, életkor	0-2	3-5	6-13	14-17	18-24	25-34	35-49	50-61	62 éves és idősebb	Összesen (a-i)	Családok száma
		éves										
		a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k
Együtműködési megállapodás alapján	Férfi	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Nő	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Összesen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	(ebből központ által továbbított/ központtól érkező	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tanácsadottként megjelentek száma összesen		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Egyszeri alkalommal	Összesen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	(ebből a központ által továbbított/ központtól érkező	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Összesen	Összesen (együtműködési + tanácsadott + egyszeri)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	(ebből a központ által továbbított/ központtól érkező	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

A forgalom alakulása:

2018-ban Felsőmarác területén a Szolgálat szociális tevékenységet nem folytatott.

<i>Szolgáltatási feladatok típusa:</i>	<i>Esetek száma:</i>
információnyújtás	0
tanácsadás	0
segítő beszélgetés	0
közvetítés más szolgáltatásba	0
hivatalos ügyek intézése	0
családlátogatás	0
kríziskezelés	0
konfliktuskezelés	0

A családsegítő adott területén a jelzőrendszer által írásban megküldött jelzések száma:

Küldő megnevezése	Esetjelzések száma
Egészségügyi szolgáltató	-
ebből védőnői jelzés	-
Napközbeni kisgyermek ellátást nyújtók	-
Átmeneti gondozást biztosítók	-
Közoktatási intézmények	-
Rendőrség	-
Ügyészség, bíróság	-
Pártfogó felügyelet	-
Társadalmi szervezet, egyház, alapítvány	-
Áldozatsegítés és kárenyhítés feladatait ellátó szervezet	-
Állampolgár	-
Önkormányzat, jegyző, gyámhivatal	-
Munkaügyi hatóság	-
Összesen:	-

Az ifjúságvédelmi felelősökkel való együttműködést jellemzi a sok esetben napi szintű kapcsolattartás. A Szolgálat fontosnak ítéli meg a jelzések – a törvény által is előírt – írásban történő megküldését, közlését is, hiszen egyes problémák megoldási struktúrájában fontos szerep jut a probléma konkrét nevesítésének.

A gyermek veszélyeztetettségének főbb okai:

A probléma megnevezése	kezelt problémák száma/ halmozott
	2018
anyagi (megélhetési, lakhatással összefüggő)	-
lelki, mentális	-
egyéb egészségi probléma	-
gyermeknevelési	-
foglalkoztatással kapcsolatos	-
gyermekintézménybe való beilleszkedési nehézségek	-
magatartászavar, teljesítményzavar	-
családi konfliktus (szülők egymás közti, szülő-gyermek közti)	-
szülők vagy a család életvitele	-
szülői elhanyagolás	-
családon belüli bántalmazás (fizikai, szexuális, lelki)	-
fogyatékoság, retardáció	-
szenvédélybetegségek	-
ügyintézéssel kapcsolatos	-
információkéréssel kapcsolatos	-
egyéb	-
Összesen:	-

V. A jelzőrendszer működése

A Szolgálat a hátrányos helyzetű és veszélyeztetett gyermekek számát, és a problémák okait folyamatosan figyelemmel kíséri. Annak érdekében, hogy rendszeres, és aktuális információkat kapjunk, a törvény által is előírt észlelő – jelző rendszer kialakítására került sor.

A gyermekjóléti szolgálat által koordinált jelzőrendszeri hálózat részei – vagyis a helyi gyermekvédelmi szereplők – a következő szervezetek:

- az egészségügyi szolgáltatást nyújtók, (védőnői szolgálat, a házi orvos, a házi gyermekorvos)
- Gyermekjóléti Központok
- a személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatók, (családsegítő szolgálat)
- a közoktatási intézmények, (Általános iskola, Óvoda, Bölcsőde, Nevelési Tanácsadó)
- a rendőrség (körzeti megbízottak)
- gyámhivatal
- szociális ügyintéző
- az ügyészség,
- a pártfogó felügyelői szolgálat,
- a különböző társadalmi és civilszervezetek

A szolgálat egyfajta generátorszerepet tölt be a folyamatban.

- megkeresi a jelzőrendszer tagjait,
- szervezi, működteti a jelzőrendszert;
- ösztönzi a tagokat az együttműködésre, ennek érdekében esetmegbeszéléseket szervez, tanácskozást tart;
- fogadja a jelzéseket, és a szükséges szakmai intézkedéseket megteszi, illetve kezdeményezi;
- a gyermekjóléti szolgálat rendszeresen felhívja a jelzőrendszer tagjait jelzési kötelezettségük írásban – krízishelyzet esetén utólagosan – történő teljesítésére;
- a gyermekjóléti szolgálat az intézkedéséről minden esetben tájékoztatja a jelzést tevőt.

A jelzőrendszer kiépítésének fontos kérdése hogy miképpen lesz a jogszabály által felsorolt sok szereplőből jól működő hálózat. Pusztán a jogszabályra alapozva sok esetben csak látszat-együttműködés érhető el. A jelzőrendszer működtetésének egyik alapfeltétele az együttműködési motiváció megteremtése, illetve fejlesztése. Az együttműködés sokszor rengeteg befektetett energiát igényel az érintettekől, sok esetben munkaidő után a saját családtól elvéve ezt az időt, azonban a jövőben ezek a befektetések biztos hozadékkal bírhatnak térségünk életére.

A már kiépített jelzőrendszer esetében sem lehet elhanyagolni a tájékoztatás és beillesztés feladatát. Főként igaz ez az intézmények átalakulásakor, az egyes intézmények szakembergárdájának részleges cserélődésekor. Ilyenkor az új szakembereket, tagokat egy már működő rendszerbe kell beilleszteni a legkisebb fennakadásokkal.

A hálózat érzékenyebbé tételének, képzésének és kompetenssé tételének elősegítésére alkalmas a szakmaközi megbeszélés. A gyermekjóléti szolgálat és a jelzőrendszer tagjainak képviselői között, előre meghatározott témakörben, évente legalább hat alkalommal szakmaközi megbeszélésre kerül sor.

A szakmaközi megbeszéléseken a jelzőrendszeri tagok folyamatosan tájékoztatva lettek a törvényi változásokról, az intézményi átalakulásokról, az új rendszerről, a további együttműködésről.

A megbeszélések nagyban segítik az alábbiakat:

- a közös fogalomhasználat kialakítását,
- a súrlódási pontok felszámolását,
- az együttműködés hatékonyságát, erősítését,
- kompetenciák tisztázását,
- egymás kölcsönös megismerését,
- kapcsolatrendszer szélesítését,
- az együttgondolkodást,
- a feladatok, kötelezettségek meghatározását,
- a tagok tevékenységének összehangolását,
- a közösen hozandó döntések megszületését,
- a válaszadást a felmerülő speciális problémákra,
- a jelzőrendszeri tagok speciális gyermekvédelmi ismereteinek bővítését,
- a kölcsönös adatszolgáltatás mikéntjének és az együttműködés szükségességének egyértelműsítését,

- egységesebb szempontrendszer kialakítását.

A szakmaközi megbeszélés szervezése, lebonyolítása a gyermekjóléti szolgálat feladata.

<i>Megbeszélés típusa</i>	<i>Száma:</i>
Szakmaközi megbeszélés	6
Esetkonferencia	-
Esetmegbeszélés	-
Összesen:	6

Esetkonferenciák előkészítése, megszervezése, levezetése:

Az esetkonferencia céljai különbözőek lehetnek: a problémák feltárása, tükrözése, tudatosítása, a segítő kapacitások mozgósítása, az egységes látásmód kialakítása, a sok szempontú megközelítés elősegítése, megoldási alternatívák kidolgozása és a leghatékonyabb megoldás kiválasztása, a feladatok megosztása, célok, feladatok kijelölése, a nyílt kommunikáció megteremtése, a félreértések tisztázása, visszajelzés és értékelés, illetve ezek kombinációi.

Legfontosabb részleme a javaslattevési folyamatnak. Ameddig nincs hatályos hatósági döntés, addig a családsegítő felelős ennek összehívásáért.

Meghívottak köre lehet: jelzőrendszer tagjai, a gyermekkel kapcsolatban álló egyéb szakember, család, rendőrség, gyámhivatali ügyintéző, gondnok stb.

Az esetenedzser és a családsegítő az esetről egymás között esetkonzultációt tart, mely történhet személyesen, telefonon, e-mailen.

A meghívót az küldi el, aki a megosztás során ezt vállalta.

Az esetkonferenciát elsősorban azon a településen kell megtartani, ahol a család él. Az esetkonferenciát moderátor vezeti, a moderátori tájékoztató alapján. Célja a probléma feltárása, közös feltárása. Itt történik annak eldöntése, hogy szükséges-e a védelembe vétel vagy esetleg más hatósági intézkedés megtételére van szükség. Az esetkonferenciáról feljegyzés készül, amelyet mindenkinek, aki az esetkonferencián részt vett, meg kell küldeni.

A védelembe vételei javaslat mindkét esetben az esetenedzser feladata és felelőssége. Az esetkonferencián született döntés szerint tesz az esetenedzser javaslatot a gyámhivatal felé.

Amennyiben az esetenedzsernek és a családsegítőnek más a véleménye a vd szükségességét illetően, akkor az esetkonferencián született döntést alapul véve, az esetenedzser mérlegelés nélkül 3 napon belül megküldi a javaslatot a gyámhivatal felé, de saját megjegyzéseivel a javaslatot kiegészíti.

VI. Prevenációs programok, szolgáltatások

A Család – és Gyermekjóléti Szolgálatok alapvető feladatai közt szerepel a szabadidős programok szervezése, kivitelezése, valamint az ezekhez való hozzájutás segítése, mint az elsődleges prevenció egyik legfontosabb eszköze.

Az Óriszentpéteri kirendeltség családsegítői 2018. év során az Intézmény Vas megyei ellátási körzetébe tartozó számos településen falunapi és egyéb rendezvényeken teljesítettek szolgálatot. Az együtt töltött idő alatt legfőbb célunk az volt, hogy a gyermekek fokozottabban megtapasztalják és átéljék a csoporthoz tartozás érzését és felelősségét, jobban megismerjék önmagukat és egymást, megtanuljanak egymásra figyelni és hasznosan töltsék szabadidejüket.

A 2018. évi nyár a gyermekek szünidejének tartalmas eltöltéséről szólt az intézményben, melynek kapcsán Szolgálatunk 3 hét napközis tábort szervezett az ellátási területen élők számára. Zalalövön egy alkalommal, valamint Óriszentpéteren két alkalommal, 5 napon keresztül zajlott a gyermekek napközbeni táboroztatása. Ezek anyagi részét az Erzsébet-program biztosította, táboronként, egy hétre nettó 360.000 Ft-ot nyert a Szolgálatunk, melynek köszönhetően igen színvonalas és élvezetes programokat tudunk a gyermekeknek nyújtani. Az óriszentpéteri körzetben mindkét táborban 20-20 gyermek napközbeni táboroztatása volt biztosítva, melyet 3 kísérő biztosított. A gyermekek az óriszentpéteri járási körzetből kerültek ki. A résztvevők 70 %-a hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetű gyermek volt.

A Szolgálat 2018. elején pályázott az Erzsébet-program keretében meghirdetett balatoni nyári táborok egyikére 24 gyermekkel, sikeresen. A gyermekek a zalaí és a vasi ellátási területekről kerültek ki. A táboroztatást 4 kolléganő végezte, Fonyódon. A gyermekek és kísérőjük 6 napot, 5 éjszakát töltöttek a táborban.

Általánosságban elmondható, hogy nagyon fontos a pénz a programok kivitelezéséhez, de ezen kívül szükség van arra is, hogy a benne résztvevők elkötelezzék magukat a gyermekek ügye mellett. Nagyon sok munkát és utánajárást igényel az anyagi források, lehetséges támogatók felkutatása. Sokszor be kell vetni a személyes kapcsolatokat is. Ezt nem lehet elkötelezettség nélkül végezni. Nem elhanyagolható szempont az sem, hogy a prevencióra fordított pénz hosszú távon, többszörösen megtérül.

A szabadidős programok alatt a gyermekkel, családdal másfajta kapcsolat alakul ki, mint egy hagyományos család gondozás során. A rendezvényeken való megjelenés alkalmas a szolgálat szélesebb körben való megismertetésére, a téves sztereotípiák felszámolására. A tapasztalatokból leszűrhető az is, hogy a gyermek, a család könnyebben fordul segítségért, ha bajba kerül vagy „mellesleg” mesél el olyan dolgokat, ami beavatkozást igényelhet. Az időben történő beavatkozással pedig esélyt kapunk megakadályozni azt, hogy súlyosabb veszélyeztetettség alakuljon ki a család vagy a gyermek életében.

A jelzőrendszer tagjai a veszélyeztetettség megelőzésében is aktív szerepet kell, hogy vállaljanak. Rendszeresen támogatják és szervezik a gyermekjóléti szolgálattal, illetve egyéb szervezetekkel közösen a térség prevenció programjait.

Gyermekvédelmi prevenció tevékenységek a területen 2018.évben: (csatolva)

Karácsonykor az Intézmény ellátási területén élő gyermekeket, rászoruló családokat ajándékoztunk meg.

A családoknak, gyermekeknek játékokat, könyveket, ruhákat, tisztálkodó szereket és tartós élelmiszereket sikerült vásárolni, ami még karácsony előtt a családokhoz is kerülhetett.

VII. Tervek, elképzelések

Intézményünk a 2019-es esztendőben szeretné a meglévő alapszolgáltatások mellett a következőkkel kibővíteni:

- A nyári kézműves foglalkozások folytatása. A gyermekjóléti szolgálat nyári programjaihoz kapcsolódni, és kirándulásokra is elvinni a gyerekeket.
- Korrepetációs lehetőségek biztosítása
- Adott település közoktatási intézményének közösségi életében való aktív részvétel.
- Nyári napközis és felzárkóztató táborok szervezése, a szünidő hasznos és biztonságos eltöltésére.
- Önkéntes segítők bevonása a szolgálat prevenciós és szabadidős tevékenységeinek lebonyolításában.
- Részvétel a falu közösségét megmozdító programok szervezésében, és lebonyolításában. Személyes kapcsolat kialakítása a település lakóival. Estlegesen megjelenő problémák feltérképezése, orvoslása.
- A jelzőrendszer tagjaival közös prevenciós programok megszervezése.
- Pályázati lehetőségek fokozott figyelemmel kísérése, és a hivatalokkal egyeztetve a kiválasztott pályázatok megírása.
- Ruhagyűjtés, ruhaosztás megszervezése.

Kelt : Zalalövő, 2019. február 19.

Bakó-Kolnai Katalin
.....
családsegítő

Mészáros Zoltán
.....
szakmai vezető

